

NAFTA

ORGAN ZWIĄZKU POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW
.. .. NAFTOWYCH WE LWOWIE.

SIEDZIBA REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, ULICA LEONA SAPIEHI L. 3.

WYCHODZI RAZ NA MIESIĄC. CENA ZESZYTU 0.30 ZŁP. CZŁONKOWIE ZWIĄZKU POLSKICH PRZEMYSŁOWCÓW NAFTOWYCH OTRZYMUJĄ CZASOPISMO BEZPŁATNIE.
CENY OGŁOSZEŃ: CAŁA STRONA 20 ZŁP., PÓŁ STRONY 12 ZŁP., CZWIERĆ STRONY 7 ZŁP. ..
RACHUNEK POCZT. KASY OSZCZĘDNOŚCI 148.476.

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: Dr. BRONISŁAW WOJCIECHOWSKI.

Zamknięcia rachunkowe spółek naftowych.

Jesteśmy świadkami powstawania u nas spółek przemysłowych w ilości dotąd nie spotykanej. Wylaniają się też przy tej sposobności pytania, czy tworzenie tylu spółek jest dla naszego przemysłu potrzebne. Porównując ilości zakładanych spółek i ich kapitał z odpowiednimi cyframi w krajach wyżej od nas pod względem uprzemysłowienia stojących, musimy dojść do przekonania, że jest u nas dosyć miejsca na znacznie większe ilości spółek i to o kapitale bezporównania wyższym niż naszych spółek.

Zwrócić jednak należy uwagę na bardzo małe wyrobienie na polu pracy w spółkach nie tylko przemysłowców ale także i całego społeczeństwa. Nieufność drobnego kapitalisty mającego powierzyć swe oszczędności spółce w której zarządzie on osobiście czynnego udziału nie bierze, można osłabić przez tępienie wszelkich nadużyć tych osób, którym majątek spółki powierzono. Niepowodzenia w przemyśle mogą się zdarzyć mimo fachowego kierownictwa i uczciwej administracji, ale są one w tych warunkach stosunkowo dosyć rzadkie. Głównym powodem niepowodzeń spółek przemysłowych jest zazwyczaj niedbalstwo kierownictwa, które okazuje często ruchliwość tylko do czasu zebrania kapitału a następnie daje znak życia o sobie jedynie o ile ma nadzieję uzyskania świeżego kapitału przez podwyższenie kapitału.

Wszystkie te uwagi dotyczą całego naszego przemysłu a więc i przemysłu naftowego. Świeżo wydany „Skorowidz polskiego przemysłu naftowego za rok 1922” podaje wiele ciekawego materiału jak wyglądają nasze naftowe spółki.

Istnieje u nas przepis obowiązujący spółki do ogłaszania zamknięć rachunkowych w „Dzienniku urzędowym Ministerstwa Skarbu”. Na 421 spółek akcyjnych i z ograniczoną poręką ogłosiły dotąd zamknięcia

rachunkowe za rok 1921 tylko 30 spółek. Fakt ten dowodzi, że nie tylko istnieje u nas za mało spółek ale nadto istniejące przeważnie nie poczuwają się do obowiązku złożenia rachunków ze swej gospodarki. O utrudnieniach stawianych przez nasze władze zawiązującym się spółkom pisano już niejednokrotnie — natomiast nikt nie słyszał, aby władze nasze zaopiekowały się losem majątku spółki wydobytego od tysięcy drobnych kapitalistów. Przyjęcie godności członka przełożenia spółki a następnie nie zdanie rachunków w ustawowo przepisany terminie powinno być ścigane karnie. Winę wielką ponoszą tutaj w znacznej mierze spółnicy, którym nie chce się pociągać do odpowiedzialności zarządu spółki. Byłoby jednak w interesie Rządu wkroczenie tutaj z urzędu celem zabezpieczenia należnych mu podatków. Istnieje u nas tysiące spółek, które nie tylko nie składają żadnych rachunków swoim spółnikom, lecz również nie opłacają żadnych podatków. Przepis, że członkowie przełożenia spółki, którzy w ciągu roku nie złożą zamknięcia rachunkowego za rok ubiegły są obowiązani solidarnie zapłacić tytułem grzywny 10% kapitału zakładowego spółki, oraz tracą prawo spełniania funkcji członków przełożenia jakiegokolwiek spółki, jak długo nie otrzymają absolutorjum za ubiegłą działalność w innych spółkach, przyczyniłby się niezawodnie do uzdrowienia gospodarki w naszych spółkach.

Jakie wyniki osiągają nasze spółki naftowe można wnioskować jedynie na podstawie ogłoszonych zamknięć rachunkowych 30-tu spółek. Niżej podaję wyniki zamknięć rachunkowych tych spółek za rok 1921 dzieląc te spółki na posiadające większość kapitału polskiego i większość kapitału obcego.

Polskie spółki.

Nazwa Spółki	Tysiące marek polskich.			100 mkp. kapitału zakł. daje czysty zysk w Mp.
	Kapitał zakładowy	Zysk	Strata	
Spółki Akcyjne				
„Chłopska Nafta“ S-ka Akc.	14.000	—	248	—
„Gazolina“ S-ka Akc.	7.000	41.779	—	597
Lenartowicz, Bracia Rylscy i Ska	5.000	23.063	—	461
„Polska Nafta“ S-ka Akc.	250.000	68 196	—	27.3
Polskie Towarzystwo naftowe				
„Polpetrol“ S-ka Akc.	120.000	—	13 479	—
Polski przemysł naftowy	100.000	49.827	—	49.8
„Ropa Karpacka“ S-ka Akc.	40.000	1.175	—	29,4
Spółka akcyjna dla przemysłu naft. i gazów ziemnych.	90 000	122.834	—	136
Towarzystwo dla przeds. górniczych „Tepege“.	105.000	38.190	—	36 4
Związkowa Rafinerja olejów mineralnych S. A.	3.500	1.315	—	37.5
Spółki z ograniczoną poręką.				
„Gaz Ziemny“ S-ka z o. p.	7.000	3.575	—	—
Kopalnia nafty „Ostoja“ w Klimkówce.	19	683	—	3.600
Razem	741.519	350.637	13.727	—
Czysty zysk		336.910	średni zysk	45.4%

Obce spółki.

Nazwa spółki.	Tysiące marek polskich.			100mkp.ka- pitału zakł. daje czysty zysk w Mp.
	Kapitał zakładowy	Zysk	Strata	
Spółki Akcyjne:				
Galic.-Karpackie T-wo naftowe dawn. Bergheim i Garvey	12.600	7.298	—	—
Małopolska S-ka akc. dla prze- mysłu naftowego	65.000	—	—	—
Vacuum Oil Company Ltd.	3.500	23.063	—	658
Spółki z ograniczoną poręką.				
Cavrois Jan	27	1.202	—	4.440
„Dąbrowa“ T-wo naftowe	3.500	—	5.727.995	—
Francusko-Karpackie T-wo naft.	3.500	—	580.904	—
Gwarectwo naftowe „Kłęczany“	175	401	—	229
Holenderski Syndykat naftowy	700	—	182	—
„Karpaty“ T-wo naftowe	350	1.194	—	341
Koncern naftowy „Dąbrowa“	2.000	550.500	—	27.525
„Rypne“ Francusko-polska S-ka naftowa	14.000	3.565	—	225
Société des petroles de Wańkowa	3.500	—	2.009.080	—
Société de redevances et d'explo- itations petrol.	35	—	284.069	—
Société française des petroles de Potok	3.500	—	1.110.415	—
Société industrielle de Galicie	140	—	130.085	—
Stawiarski & Comp. Fabryka nafty	1.641	92.339	—	5.630
Towarzystwo przemysł. ropnych	1.500	—	7.224	—
Tustanowicka S-ka naft. George Clairin	70	—	8.498	—
„Vulkan“ T-wo naftowe.	16.000	—	12.000	—
Razem	131.738	679.562	9.870.452	—

Czysta strata: 9.190.890 średnia czysta strata: 6.980%

Czysta strata: 9,190.890 średnia czysta strata: 6,980‰.

Do powyższego zestawienia dodać należy, że wykazane spółki polskie miały w roku 1921 produkcji ropy 3.374 wagonów a spółki obce 10.959 wagonów. Wynika z tego, że polskie spółki zarabiały na jednym wagonie wyprodukowanej ropy około 10 000 Mp. a spółki obce traciły 840.000 Mp. Jeżeli się zważy, iż w roku 1921 cena jednego wagonu ropy wynosiła około 23.000 Mp. to wyżej przytoczone zaminięcia rachunkowe mimowoli zmuszają do zakwestjonowania ich zgodności ze stanem faktycznym przedsiębiorstwa.

Oszustwo bilansowe przewidziane w ustawie karnej można po-
pełnić w dwojaki sposób. Albo zestawiając bilans lepiej niż on się
przedstawia w rzeczywistości albo gorzej. Cel pierwszego oszustwa
jest przedstawienie przedsiębiorstwa w lepszym świetle, aby sprzedać
drogo udziały bezwartościowego przedsiębiorstwa, wyłudzić świeży
kapitał od nowych spółników albo odwlec ogłoszenie niewypłacalności.
Fałszowanie bilansu wykazujące nieistniejące straty ma na celu oszustwa
podatkowe, lub skłonienie dawnych spółników do wycofania się ze

spółki celem oddania przedsiębiorstwa za cenę niższą od rzeczywistej wartości nowemu spółnikowi, z którym fałszujący bilans jest w zмовіе.

Fakt, że spółki działające w tym samym przemyśle i w tych samych prawie warunkach wykazują tak nierówne wyniki dowodzi, że zamknięcia rachunkowe są sztucznie zestawione.

Przy polskich spółkach mogłoby zachodzić podejrzenie, że wobec niezbyt dobrej konjunktury dla naszego przemysłu naftowego, starały się nasze spółki naftowe optymistycznie zestawiać bilanse celem umożliwienia sobie przeprowadzenia nowych emisji i zebrania w ten sposób nowego kapitału na dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa.

Badając jednak bliżej zamknięcia rachunkowe tych spółek, widzi się, że koszty administracji są bardzo niskie, pozycje na umorzenia dosyć znaczne, a dobre wyniki rachunkowe możliwe są wobec posiadania przez nie wysokowartościowych obiektów nabytych lub stworzonych własną pracą za stosunkowo niską cenę. Wyników polskich spółek naftowych — uwzględniając ciągły spadek waluty — nie można uważać za zbyt korzystne, ale w każdym razie dowodzą one, że przedsiębiorstwa te przy dalszej wytrwałej pracy mogą stać się podstawą poważnych jednostek gospodarczych w przemyśle naftowym.

O większości zamknięć rachunkowych spółek obcych należy powiedzieć, że trudno je traktować poważnie. Robią one wrażenie, chęci wprowadzenia kogoś w błąd. Słusznie Rząd nasz nalega na spółki obce aby rejestrowały się u nas i ogłaszały zamknięcia rachunkowe, ale spełnienie tego żądania powinno się odbywać poważnie a nie przez zgłaszanie śmiesznie niskiego kapitału i ogłaszanie fantastycznie paskiwnych bilansów. Jeżeli obca spółka zgłosiwszy znikomo mały kapitał zakładowy straciła go w zupełności, powinna być natychmiast zlikwidowana a przedsiębiorstwo powinno być pozbawione jakiejkolwiek opieki ze strony Rządu.

Być może, że miliardowe straty przy milionowym kapitale są wykazywane celem ułatwienia transakcji między ciągle się wzajemnie oszukującymi grupami akcjonariuszy Francuzów, Żydów i Niemców. Zmiany stanu posiadania w tej grupie przemysłu przynoszą niewątpliwie pośrednikom olbrzymie, zupełnie realne nie fikcyjne dochody; w rezultacie zrażają jednak obcy kapitał do naszego przemysłu naftowego. Dla pomyślnego rozwoju naszego przemysłu naftowego pożądanem jest pozyskanie obcego kapitału ale takiego, któryby chciał dłuższy czas uczciwie u nas pracować. Niestety, obcy kapitał u nas mimo że uchyla się od wielu opłat rządowych, które nadto dotkliwie obciążają polski kapitał, nie daje dobrych wyników, gdyż pominawszy kosztowne i nieumiejętne kierownictwo, kuleje chronicznie z powodu tego że kierownicy myślą najwięcej o tem, jak zrobić, aby najdalej co dwa lata zmieniać spółników. Nie produkcja, ale pośrednictwo w sprzedaży większości akcji jest największą troską kierownictwa.

W naszym i obcego kapitału interesie leży uzdrowienie tych stosunków. Zaraza ta bowiem mogłaby dotknąć i czysto polskie spółki. Wielkie zwłaszcza niebezpieczeństwo grozi największemu polskiemu przedsiębiorstwu „Państwowym zakładom naftowym“. Dotąd wyniki rachunkowe tego przedsiębiorstwa były bardzo dyskretnie osłonięte tajemnicą. Obecnie dochodzą słuchy, że konstruuje się fikcyjny bilans pasywny, który ma uzasadnić sprzedaż „Państwowych zakładów naftowych“ bardzo niebezpiecznych w razie wojny dla naszych wrogich sąsiadów.

W ubiegłym okresie wojennym powstało wiele nowych organizacji przemysłowych, z pośród których nie wszystkie przetrwały rozpoczynający się obecnie okres spokojnej pracy przemysłowej. Oceniane przedsiębiorstwo można jedynie na podstawie szeregu zamknięć rocznych sporządzonych według jednolitych zasad. Fałszywe cyfry bilansowe same ujawniają się w szeregu rocznych bilansów. To jest właśnie powodem, że spółki, które mają coś do ukrycia ociągają się ze sporządzeniem i ogłaszaniem bilansów. Ujawnione publicznie zamknięcia rachunkowe powodują publiczną ich krytykę, co przyczynia się do uzdrowienia niewłaściwych zjawisk.

Zwrócić należy uwagę na niewłaściwy u nas sposób urzędowego ogłaszania wpisów do rejestrów handlowych oraz zamknięć rachunkowych. Ogłoszenia wpisów do rejestrów nie są skoncentrowane w jednym wydawnictwie, wskutek czego zestawianie dat o powstających spółkach oraz zmiany w organizacji spółek natrafia na wielkie trudności. Informacje te są tak cenne dla przemysłowca i kupca, że istnieje u nas cały szereg tygodników, które ogłaszają dotyczące wiadomości, ale są one wszystkie niekompletne. W Austrii istniało jedno dla całego państwa wydawnictwo w którym ogłaszane były wszystkie wpisy do rejestru, przyczem każdy wpis opatrzony był liczbą bieżącą i powoływał się zawsze na ostatni wpis tej samej firmy z podaniem odnośnego numeru. Miało się w ten sposób ułatwienie przy wyszukiwaniu wszystkich wpisów odnoszących się do tej samej firmy oraz pewność, że się żadnego wpisu nie pominęło. Organizacja naszej administracji państwowej postąpiła już o tyle, że stworzenie takiego wydawnictwa w Polsce jest na czasie i bardzo pożądane.

Natomiast ogłaszanie statutow spółek akcyjnych w Monitorze, jest zupełnie niepotrzebnem marnowaniem papieru, gdyż zatwierdzone statuty i pozwolenia na podwyższenie kapitałów spółek akcyjnych nie są jeszcze dowodem, że zatwierdzone spółki zostały faktycznie zorganizowane a podwyższenia kapitału uskutecznione.

Zamknięcia rachunkowe spółek akcyjnych, spółek z ograniczoną poręką, spółdzielni oraz innych organizacji obowiązujących do publicznego składania rachunków powinny mieścić się w osobnym wydawnictwie, zaopatrzonem w odpowiednie spisy spółek celem odnalezienia odpowiedniej spółki.

Na tem polu ingerencja Rządu jest nader pożądaną i to niezwłocznie, gdyż grozi nam wielkie niebezpieczeństwo ze strony niedbałych czy nie dosyć sumiennych kierowników tysięcy nowo założonych spółek.

Utrudnienia czynione przez nasze władze przy zakładaniu nowych spółek są zbrodnią względem naszego przemysłu. Zupełny natomiast brak dozoru ze strony Państwa nad istniejącymi spółkami grozi wielkiem niebezpieczeństwem.

Inż. Władysław Szajnok.

Sprawa posłów Wierzbickiego i Szydłowskiego.

Powołując się na ogłoszony przez „Nafte” w numerze czerwcowym artykuł: „Jeszcze Zatarg Naftowy”, wystosował inż. Szczepanowski do Marszałka Sejmu list o następującem brzmieniu:

Lwów 18 czerwca 1923.

Do Pana

Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
w Warszawie.

W interesie czystości i uczciwości życia publicznego w Polsce upraszam Pana Marszałka o zarządzenie, aby sprawa poniżej podniesiona została zbadana i aby z wyników tego badania zostały wyciągnięte odpowiednie konsekwencje.

Stwierdzam zatem, że publicznie podniosłem zarzut przeciw dwom posłom, że w swej działalności sejmowej działali pod wpływem swych własnych interesów finansowych, sprzecznych z interesami Państwa. Podniosłem następnie twierdzenie, że poseł Wierzbicki, aranżując jako przewodniczący Sejmowej Komisji Przemysłowo-Handlowej atak na b. dyrektora Państwowych Zakładów Naftowych, załatwiał sprawę nie jako bezstronny poseł, ale równocześnie jako osoba w tej sprawie finansowo interesowana.

Wykazałem zarazem, że ataki osobiste tych posłów podniesione przeciw mnie, z powodu mojej działalności w Radzie Nadzorczej Państwowych Zakładów Naftowych, polegały na twierdzeniach nieprawdziwych i miały na celu uniemożliwienie mi bronienia polskich interesów narodowych i państwowych przeciw pasożytom w znacznej części obcokrajowym, z którymi wymienieni posłowie byli związani wspólnymi interesami finansowymi.

Załatwienia tej sprawy domagam się nietylko jako obywatel państwa, ale również jako rzeczoznawca fachowy powołany przez Państwo do obrony jego interesów, na stanowisku członka Rady Nadzorczej państwowych Zakładów Naftowych, któremu wymienieni posłowie-interesenci usiłują swymi atakami przeszkodzić w skutecznem bronie interesów państwowych i narodowych.

Załączam pod 1) moją odpowiedź na ataki posła Wierzbickiego pod tytułem: „Jeszcze Zatarg Naftowy”, a pod 2) i 3) moje poprzednie listy otwarte drukowane w tej sprawie.

Inż. S. Szczepanowski m. p.

Na list ten nadeszła odpowiedź następującej treści:

Dyrektor Biura Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

L. 3. S. H.

Warszawa dnia 5 lipca 1923 r.

Na pismo z dnia 18 ub. m. z polecenia Pana Marszałka Sejmu donoszę, że zbadanie zarzutów, postawionych przez Pana posła Wierzbickiego i Szydłowskiego, przekazane zostało Sejmowemu Sądowi Honorowemu.

Pomykański m. p.

Do Pana

Inż. Stanisława Szczepanowskiego
we Lwowie.

Przemysł rafineryjny w styczniu 1923 r.
(w cetnarach metrycznych)
Przeróbka ropy — 502302.

P r o d u k t	Zapas 1. I. 1923	Wytwór- czość	R o z c h ó d				Zapas 31. I. 1923
			Konsumcja wewnętrzna	Eksport	Zapotrzebo- wanie własne	S u m a	
Benzyna	—	70586	14657	62248	324	82229	141337
Nafta	—	160951	112798	59636	505	172939	100902
Olej gazowy	—	89017	24163	56277	6162	86602	89321
Smary	—	79585	43453	34351	1480	79284	321632
Parafina	—	19987	11913	14645	512	27070	71714
Świece	—	613	756	500	—	1256	2054
Wazelina	—	429	549	—	—	549	7669
Asfalt	—	10059	5083	1519	1824	8426	27220
Koks	—	5231	253	9789	750	10792	11746
Półprodukty	—	46678	9472	9034	9022	27528	854512
Stałe smary	—	192	258	—	1	259	3514
Razem	—	483328	223355	237999	20580	496934	1631621

Przemysł rafineryjny w lutym 1923 r.

(w cetnarach metrycznych)

Przeróbka ropy — 530037.

P r o d u k t	Zapas 1. II. 1923	Wytwór- czość	R o z c h ó d				Zapas 28 II. 1923
			Konsumcja wewnętrzna	Ekspert	Zapotrzebo- wanie własne	S u m a	
Benzyna	141337	57386	11948	65833	484	78265	120458
Nafta	100902	157757	103135	41499	706	145340	113319
Olej gazowy	89321	74162	18812	68355	7775	94942	68541
Smary	321632	63973	41590	44439	683	86712	298893
Parafina	71714	27075	11523	22514	313	34350	64439
Świece	2054	1543	1679	800	5	2484	1113
Wazelina	7669	2285	437	2	—	439	9515
Asfalt	27220	10485	4947	2061	1228	8236	29469
Koks	11746	5145	344	6009	846	7199	9692
Półprodukty	854512	53793	21775	8999	14887	45661	862644
Stałe smary	3514	120	323	—	—	323	3311
Razem	1631621	453724	216513	260511	26927	503951	1581394

Przemysł rafineryjny w marcu 1923 r.

(w cetnarach metrycznych)

Przeróbka ropy — 551123.

P r o d u k t	Zapas I. III. 1923	Wytwór- czość	R o z c h ó d				Zapas 31. III. 1923 r.
			Konsumcja wewnętrzna	Eksport	Zapotrzebo- wanie własne	S u m a	
Benzyna	120458	74082	13602	68093	384	82079	112461
Nafta	113319	175069	87923	35231	394	123548	164840
Olej gazowy	68541	101169	27905	64330	4203	96438	73272
Smary	298893	81112	45436	62329	564	108329	271676
Parafina	64439	28044	5211	22531	213	27955	64528
Świece	1113	1465	610	415	—	1025	1553
Wazelina	9515	16	343	—	—	343	9188
Asfalt	29469	11988	6571	2764	574	9909	31548
Koks	9692	5338	158	4965	855	5978	9052
Półprodukty	862644	45162	17012	9908	46849	73769	834037
Stałe smary	3311	621	395	—	2	397	3535
Razem	1581394	524066	205166	270566	54038	529770	1575690

Nr. 8

N A F T A

INSTYTUT NAFTOWY
w Krośnie 121

Przemysł rafineryjny w kwietniu 1923 r.

(w cetnarach metrycznych)

Przeróbka ropy — 464446.

P r o d u k t	Zapas 1. IV. 1923	Wytwór- czość	R o z c h ó d				Zapas 31. IV. 1923 r.
			Konsumcja wewnętrzna	Ekspert	Zapotrzebo- wanie własne	S u m a	
Benzyna	112461	51537	13841	34804	635	49280	114718
Nafta	164840	134532	58659	20763	250	79672	219700
Olej gazowy	73272	78708	19582	51332	2158	73072	78908
Smary	271676	76656	27967	42311	683	70961	277371
Parafina ,	64528	21781	4745	19770	95	24610	61699
Świece	1553	1129	220	667	—	887	1795
Wazelina	9188	258	120	—	10	130	9316
Asfalt	31548	9691	3526	4606	334	8466	32773
Koks	9052	3927	24	7374	492	7890	5089
Półprodukty	834037	36560	7590	23992	24348	55930	814667
Stałe smary	3535	1414	1294	34	41	1369	3580
Razem	1575690	416193	137568	205653	29046	372267	1619616

Przemysł rafineryjny w maju 1923 r.

(w cetnarach metrycznych).

Przeróbka ropy — 581596.

P r o d u k t	Zapas 1. V. 1923	Wytwór- czość	R o z c h ó d				Zapas 31. V. 1923 r.
			Konsumcja wewnętrzna	Eksport	Zapotrzebo- wanie własne	S u m a	
Benzyna	114718	79701	17038	50006	583	67627	126792
Nafta	219700	144165	43435	42892	91	86418	277447
Olej gazowy	78908	80750	16475	45669	980	63124	96534
Smary	277371	70236	29831	57363	639	87833	259774
Parafina	61699	19217	5512	18952	162	24626	56290
Świece	1795	652	736	311	5	1052	1395
Wazelina	9316	—	157	90	2	249	9067
Asfalt	32773	21779	4507	1996	106	6609	47943
Koks	5089	4690	20	5613	270	5903	3876
Półprodukty	814667	100883	18703	14556	30186	63445	852105
Stałe smary	3580	464	914	—	1	915	3129
Razem	1619616	522537	137328	237448	33025	407801	1734352

Nr. 8

N A F T A

123

Przemysł rafineryjny w czerwcu 1923 r.

(w cetnarach metrycznych)

Przeróbka ropy — 508281.

P r o d u k t	Zapas 1. VI. 1923	Wytwór- czość	R o z c h ó d				Zapas 31. VI. 1923 r.
			Konsumcja wewnętrzna	Eksport	Zapotrzebo- wanie własne	S u m a	
Benzyna	126792	72011	17411	63988	380	81779	117024
Nafta	277447	171511	55856	44884	641	101381	347577
Olej gazowy	96534	90854	14009	70293	1264	85566	101822
Smary	259774	111351	33281	67682	529	101492	269633
Parafina	56290	23227	6323	22132	376	28831	50686
Świece	1395	624	490	—	9	499	1520
Waselina	9067	—	134	—	—	134	8933
Asfalt	47943	12037	4474	9039	1440	14953	45027
Koks	3876	5412	14	6096	290	6400	2888
Półprodukty	852105	13304	8963	19385	14400	42748	822661
Stałe smary	3129	8	1995	—	314	2309	828
Razem	1734352	500339	142950	303499	19643	466092	1768599

Eksport produktów naftowych z podziałem na kraje
w cetnarach metrycznych.

Miesiąc	Niemcy	Austria	Czechy	Gdańsk	Węgry	Francja	Szwajcaria	Jugosławia	Dania	Rosja	Rumunia	Szwecja	Anglia	Łotwa	Ameryka	Włochy	Belgia	Razem
Styczeń 1923	80506	35506	80284	18042	10761	5207	16561	3220	152	400	1100	110	1150	—	—	—	—	252999
Luty „	94721	39612	53093	33948	12116	3266	19216	813	270	50	650	—	450	1656	650	—	—	260511
Marzec „	80691	59023	49255	39806	12786	4850	16589	1007	2218	1800	1021	—	800	—	—	100	610	270566
Kwiecień „	52909	46147	30570	27670	26285	8995	9057	691	124	399	1052	—	1470	—	—	284	—	205653
Maj „	83350	34274	26438	49312	23063	3183	12656	1181	1377	1200	800	—	—	—	—	414	200	237448
Czerwiec „	125774	30271	50785	52288	20416	3898	15410	745	987	—	775	600	750	—	—	300	—	1530221
Razem . .	517951	244833	290425	221066	105427	29399	89499	7657	5128	3849	5398	710	4620	1656	650	1098	810	2757398

Wiadomości bieżące.

Na żołdzie obcego kapitału. W wydawanym przez Izbę pracodawców w Borysławiu komunikacie pomieszczono na naczelnym miejscu następującą wiadomość:

Medal Honorowy dla Izby pracodawców w przemyśle naftowym w Borysławiu.

Pan Ambasador Rzeczypospolitej Francuskiej w Warszawie przesłał Izbie pracodawców w Borysławiu honorowy medal. Medal ten artystycznie wykonany z brązu przedstawia personifikację Rzeczypospolitej Francuskiej otoczoną napisem „Republique Française” z drugiej zaś strony nosi otoczony wieńcem laurowym napis: „La Mission Economique Française en Pologne-Chambre patronale de l'industrie du naphta.”

Za powyższe wysokie odznaczenie złożyła Izba Panu Ambadorowi gorące podziękowanie.

Ponieważ Izba pracodawców w Borysławiu powinna w pierwszym rzędzie pracować dla dobra państwa Polskiego, nie uważamy za zbyt wielki zaszczyt uznanie dla niej ze strony postronnego państwa. Należałoby odznaczenie to przechować jako ściśle poufny akt. Co najmniej natomiast nietaktem w wysokim stopniu nazwać należy podkreślanie w tym samym komunikacie faktu, że „Państwowe kopalnie naftowe” nie chciały się zgodzić na udział w borysławskiej spółce drogowej według narzuconego przez Izbę pracodawców klucza.

Sprytnie był ten klucz obliczony i godzien był wysokiego odznaczenia przez obcy wielki kapitał. Postanowiono, że na koszt naprawy dróg w zagłębiu Borysławskim płacić mają nie ci, którzy te drogi ciągle rozkopują i wywożą miljarde w ropie, lecz ci, co pracują nad zdobyciem nowej produkcji. Rozdział kosztów spółki drogowej rozdzielono w ten sposób, że jeden procent kosztów ponoszą obce firmy na każde 300 do 1300 wagonów (średnio 800) wagonów a polskie firmy na każde 50 do 200 (średnio 130) wagonów rocznej produkcji.

Zamiast przyjęcia jedynie słusznej zasady do rozdziału kosztów wielkości produkcji, zastosowane stale stosowaną w przemyśle naftowym metodę opodatkowania pracy. Przyjęto za podstawę ilość koni i samochodów. Izba pracodawców zasłużyłaby sobie na polskie odznaczenie, gdyby starała się o zwolnienie od ciężarów wysiłków zmierzających do zwiększenia produkcji.

Nowy król naftowy. Niektórzy nasi aferzyści polityczni zabiegają o względy niejakiego p. Bosla, który położył rękę na naszych kopalniach węgla a w ostatnich dniach opanował jeden z największych koncernów naftowych w Polsce. O tym najnowszym potentacie w naszym przemyśle naftowym podaje krakowski „Naprzód” następujące informacje:

„P. Bosel, żyd pochodzący z Czerniowiec, był przed wojną pomocnikiem handlowym we firmie towarów manufakturowych we Wiedniu na Franz-Josefs-Kai. Z początkiem wojny został na małą skalę dostawcą wojennym, został wyreklamowany, a ponieważ umiał „pozyskać” sobie zaufanie władz wojskowych, poruczyło mi Ministerstwo wojny skup towarów włóknistych dla armji. Tu rozwinął Bosel swe zdolności w ten sposób, że w chwili upadku Austrii oceniano

„majątek jego na około 150 milionów frank. szwajc., które ulokował „w całości w bankach zagranicznych. Po upadku Austrii zaczął Bosel „dalej żerować na ruinach, otworzył we Wiedniu wielki bank pod „firmą S. Bosel, zakupił większość akcji Union Banku, został Dyrekto- „rem tego wielkiego banku i uchodzi obecnie obok osławionego Ca- „staglioniego za jednego z najbogatszych ludzi w Austrii. Dla charakte- „rystyki tego bądź co bądź niezwykłego człowieka, który był przed „8-miu laty nędzarzem, a dziś panem największego Koncernu węgl- „wego i jednym z najbogatszych ludzi w Austrii, dodamy, że Bosel „liczy obecnie 32 lat“.

Kredyty dla przemysłu naftowego. Niedawno odbyła się we Lwowie zwołana przez P. K. K. P. konferencja na której omawiano sprawę kredytu państwowego. Zwolennicy zasady, iż w Polsce Państwo obowiązane jest ponosić ciężary na rzecz uprzywilejowanych obywateli domagali się bardzo energicznie, aby pożyczki złotowe zaciągnięte w P. K. K. P. mogły być spłacone w markach polskich. To bezpodstawne żądanie spotkało się z przychylnem przyjęciem przez osoby oficjalne i to w formie bardzo nieodpowiedniej. Obiecano, że ci przemysłowcy, którym się źle powodzi mogą się zwracać indywidualnie o zamianę pożyczek złotych na markową a prośby ich będą zależnie od przedstawionych argumentów załatwiane. Dochodzą wieści, że rzeczywiście pożyczki złotowe były zamieniane na markowe i to w stosunku od 30.000. Mp. do 17.000 Mp., za jeden złoty polski. Widocznie przytoczone argumenty były bardzo różnorodne.

Wartoby zbadać kto wogóle korzysta z kredytu w P. K. K. P., odkąd i na jakich warunkach.

Niedawno ogłoszono, że przemysł naftowy korzystał z kredytu w P. K. K. P. w następujących rozmiarach:

31. XII. 1922 na kwotę 2,600.000.000.— Mp.

31. XII. 1923. „ „ 3,200.000.000.— „

Gaz ziemny. Ceny ustalone na podstawie przeciętnej ceny ropy. Przeciętne miesięczne ceny gazu płacone z 1 m³ w zagłębiu Borysławskim:

Styczeń: 210.— Mp.

Luty: 340.— „

Marzec: 370.— „

Kwiecień: 317.— Mp.

Maj: 362.50 „

Czerwiec: 555.— „

Lipiec: 987.— „

Nowy Minister przemysłu i handlu. Ciągłe zmiany na stanowiskach ministrów dowodzą, że istnieje powszechne odczucie potrzeby zmian i ulepszeń w dotychczasowym sposobie administrowania Państwem. Zmiany te mają wiele ujemnych stron, ale mają też i swoje zalety. Ustanie wiele nieuzasadnionych krytyk naszego ustroju państwowego, gdy ludzie różnych poglądów będą mieli sposobność pracować dla dobra kraju względnie przekonać się, że łatwiej jest krytykować jak działać.

Nowy minister przemysłu i handlu, inż. Marjan Szydłowski jest członkiem naszego Związku, a nawet był członkiem naszej Rady Nadzorczej. Mimo to pod wielu względami różniliśmy się z nim i dochodziło między nami do ostrych starć. Przewodniczenie kartelami naftowymi, zwalczanie dostawy ropy bruttowej dla Państwowych zakładów

naftowych oraz chęć oddania tych zakładów prywatnemu kapitałowi, oto powody naszych nieporozumień z obecnym ministrem przemysłu i handlu.

Jesteśmy przekonani, że obecnie p. Inż. Marjan Szydłowski objąwszy wybitne stanowisko zapomni na czas swego urzędowania o rzeczach jakie go łączą z obcym kapitałem i pracować będzie wyłącznie dla dobra Państwa.

Zestawienie cen miesięcznych ropy borysławskiej od 1/I 1923 do 31/VII 1923.

	1921	1922	1923
I — Mp.	7.20.—	Mp. 40.—	Mp. 420.—
II — "	7.20.—	" 42.—	" 680.—
III — "	7.20.—	" 50.—	" 740.—
IV — "	15.—	" 62.—	" 634.—
V — "	15.—	" 70.—	" 725.—
VI — "	15.—	" 75.—	" 1110.—
VII — "	18.—	" 84.—	" 1172.—
VIII — "	22.—	" 102.—	
IX — "	28.—	" 122.—	
X — "	27.—	" 178.—	
XI — "	35.—	" 305.—	
XII — "	38.—	" 310.—	

Związek Polskich Przemysł. Naftowych we Lwowie, ul. Sapiehy I. 3.

Poleca następujące wydawnictwa:

- Skorowidz polskiego przemysłu naftowego
1919 cena 2 złp.
- Skorowidz polskiego przemysłu naftowego
1920 cena 3 złp.
- Skorowidz polskiego przemysłu naftowego
1921 cena 4 złp.
- Skorowidz polskiego przemysłu naftowego
1922 cena 5 złp.
- Poglądowa mapa naftowych terenów państwowych 1 : 1,200.000 cena . 1/2 złp.
- 59 map szczegółowych 1 : 20.000, względnie 1 : 25.000 państwowych terenów naftowych, wyszczególnionych na poglądowej mapie, cena za sztukę 3 złp.